



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Iudiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos &
Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

5. Miseria hominis, ab acquisitione alimentorum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45701

nibus hæc quantumvis caelestis, & ex diuina mente, vt quidam loquuntur, libata ac decerpta particula, nunc huc, nunc illuc miserandum in modum impellitur? Quoties eum formidines terrent? quoties ægritudines exedunt? quoties effrænarum cupiditatum ac libidinum æstus incitant? quoties irarum flammæ incendunt? quoties curarum ac sollicitudinum stimuli pungunt, fodicant, sauciant? Quibus rebus fit, vt numquam ei, vel perrarò illa tranquillitatis felicitas contingat, nihil vt metuat, nihil concupiscat, nihil angatur, nullo alio commotionis genere, velut aura fluctus commouente, turbetur. Numquid ergo hoc, quod vi-

S. Augustin.
lib. Medit. c.
21.

humores tumidant, dolores extenuant, & ardores exsiccant, aër morbida, escæ instant, ieiunia macerant, ioci dissolunt, tristitia consumunt, sollicitudo coarctat, securitas hebetat, diuitia instant & iactant, paupertas deiecit, iuuentus extollit, senectus incuruat, infirmitas frangit, moeror deprimat. Et alio loco: Nunc gaudeo, statim tristior: nunc vigeo, iam infirmior: nunc uiuo, statim morior: nunc felix appareo, semper miser: nunc rideo, iam fleo. Sicq; omnia mutabilitati subjacent, vt nihil una hora, in vno statu permaneat. Hinc timor, hinc tremor, hinc fames, hinc sitis, hinc calor, hinc frigus, hinc languor, inde dolor exuberat: subsequitur his importuna mors: qua mille modis quotidie miseros homines inopinatè rapit.

Idem tom. 9.
lib. 1. de visitat in firmo rum.

V.

Atque hæc doloris argumenta, partim è corpore in animam, partim ex anima in corpus redundant. Corpus autem ipsum quantis laboribus, quantis sudoribus alendum est, ac sustentandum? Qua quidem in re non immeritò dubitet quispiam, meliørne parens homini, an iniustior nouerca videatur natura? quam cum cæteris animantibus, neque laborantibus, neque sudantibus magnopere, facilem, & cuique generi congruentem, victus parandi rationem monstrârit, earum principem solùm, ad vitam tolerandam necessaria, tanta corporis & animi contentione sibi conquirere ac comparare voluerit. Miser enim homo, ait Comicus ille, qui, quod edat, quarit, & agrè inuenit; ille miserior, qui & agrè querit, & nihil inuenit; ille miserrimus est, qui cum edere cupit, quod edat, non habet. Quid autem hac miseria communius? quid frequentius? his præsertim temporibus, quibus

quibus complures mortales in victu queritando omnem operam, omnem laborem propemodum frustra consumunt. Quemadmodum aranea magno studio telas, velut retia quædam, filis ex suis ipsius visceribus eductis, ad captandas muscas contexit: quod opus vix dum perfectum sæpe vel ab hominibus decutitur, vel venti validioris exortu disturbatur, ac dissipatum fertur per aëra. Quantis laboribus terra proscinditur? aratur, seritur? Et tamen quoties alieni intrant in messem colonorum? quoties hostilis equitatus proterit *sata lata boumq; labores?* quoties collectas iam atque in horrea inuectas fruges asportat indomitus miles? quoties vel segetes maturas grando, vel totos manipulorum aceruos ignis, de cælo cadens absumit? Ita in reliquis quoque omnibus, quæ corpus pascunt, corpus patitur. *Nos ignari rerum,* ait S. Hieronymus, *putabamus nuptias saltem carnis habere latitias. Si autem nubentibus etiam in carne tribulatio est, in qua sola videbantur habere delicias, quiderit reliquum, propter quod nubant, cum & in spiritu, & in anima, & in ipsa carne tribulatio sit?*

Porro autem cum natura nobis corpora infirma dederit, ijs etiam varios morbos, & subinde insanabiles adiunxit, quos vnâ cum alijs malis ex Pandoræ pyxide in humanum genus effusos fingunt Poëtæ. *Morborum tam insivita est multitudo, ut Pherecydes Syrius copia serpentium ex corpore eius erumpente expirauerit. Quibusdam perpetua febris est, ut C. Maccenati. Eidem triennio supremo, nullo hora momento contigit somnus. Antipater Sidonius Poëta omnibus annis vno die tantum natali corripiebatur febre, & eo consumptus est satis longa senecta.* Hæc Plinius, qui paulò superius illa præmiserat: *Publius Cornelius Rufus, qui Consul cum M. Curio fuit, dormiens oculorum visum amisit, cum id sibi accidere somniaret.* Horum morborum multitudinem ac varietatem, qui nosse desiderat, adeat Pharmacopolæ tabernam, & inspectis tot pyxidibus, tot capsulis, tot vasis, interroget, cui quæque morbo pellendo afferentur. Immo inspiciat medicorum volumina innumeris medicamentorum referta agminibus, quæ tamen humanis corporibus curandis ac perlanandis nequaquam sufficiunt. Nascentur enim in dies noua, & antehac medicis incognita morborum genera, de quibus nihil Hippocrates, nihil Galenus, nihil

S. Hieronymus
lib. 1. aduers.
Iouinian.

VI.

Plin. lib. 7.
nat. c. 51. & lib.
cod. c. 50.